

Đề số 1**I. ĐỌC HIỂU (3 điểm)**

Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi:

Thật ra, cuộc đời ai cũng có lúc không biết nên làm thế nào mới phải. Khi ấy, ba tôi dạy rằng, ta chỉ cần nhớ nguyên tắc sống cơ bản cực kì ngắn gọn: Trước hết hãy tôn trọng người khác. Rồi sau đó, nghe theo chính mình. Hãy tôn trọng. Bởi cuộc đời là muôn mặt và mỗi người có một cuộc sống riêng biệt. Chẳng có cách sống này là cơ sở để đánh giá cách sống kia. John Mason có viết một cuốn sách tựa đề “Bạn sinh ra là một nguyên bản, đừng chết như một bản sao”. Tôi không biết nó đã được dịch ra tiếng Việt chưa, nhưng đó là một cuốn sách rất thú vị. Nó khiến tôi nhận ra rằng mỗi con người đều là một nguyên bản, duy nhất, độc đáo và đáng tôn trọng.

Tôi luôn xem nguyên tắc ấy như một đôi giày mà tôi phải mang trước khi ra khỏi nhà. Xỏ đôi giày đó, và đi khắp thế gian, đến bất cứ nơi nào bạn muốn. Con người sinh ra và chết đi đều không theo ý mình. Chúng ta không sinh ra với ngoại hình, tính cách, tài năng hay sự giàu có mà mình muốn chọn lựa. Nhưng chúng ta đều có một cơ hội duy nhất để được là chính mình. Chúng ta có một cơ hội duy nhất để sống như mình muốn, làm điều mình tin, sáng tạo điều mình mơ ước, theo đuổi điều mình khát khao, yêu thương người mình yêu. Bạn biết mà, cơ hội đó chính là cuộc đời này – một chớp mắt so với những vì sao. Bởi thế, đừng để mình cứ mãi xoay theo những tiếng ồn ào khác, hãy lắng nghe lời thì thầm của trái tim.

(*Lắng nghe lời thì thầm con tim* – Phạm Lữ Ân)

Câu 1. Nguyên tắc cuộc sống mà tác giả đã nêu lên trong văn bản?

Câu 2. Vì sao tác giả cho rằng phải biết: *tôn trọng người khác*

Câu 3. Em hiểu như thế nào về quan điểm mà tác giả trình bày: *Con người sinh ra và chết đi đều không theo ý mình. Chúng ta không sinh ra với ngoại hình, tính cách, tài năng hay sự giàu có mà mình muốn chọn lựa. Nhưng chúng ta đều có một cơ hội duy nhất để được là chính mình.*

Câu 4. Ý nghĩa đích thực của việc lắng nghe lời thì thầm của trái tim?

II. LÀM VĂN (7 điểm)**Câu 1 (2 điểm)**

Viết một bài luận 200 chữ với nhan đề: *Bạn sinh ra là một nguyên bản, đừng chết như một bản sao*

Câu 2. (5 điểm)

Trong thi phẩm *Sóng*, Xuân Quỳnh viết:

Dữ dội và dịu êm

Ồn ào và lặng lẽ

Sóng không hiểu nổi mình
Sóng tìm ra tận bể

Ôi con sóng ngày xưa
Và ngày sau vẫn thế
Nỗi khát vọng tình yêu
Bồi hồi trong ngực trẻ

Cảm nhận hai khổ thơ trên để thấy được hành trình khát vọng và quyết liệt của sóng và của người phụ nữ muốn vươn mình tới đại dương tình yêu.

HƯỚNG DẪN LÀM BÀI THI THỬ SỐ 1 KÌ THI THPT 2020

I. ĐỌC HIỂU (3 điểm)

Câu	Yêu cầu	Điền câu trả lời
Câu 1	Nhận biết về kiến thức	Nguyên tắc cuộc sống mà tác giả đã nêu lên trong văn bản: <i>Trước hết hãy tôn trọng người khác, rồi sau đó, nghe theo chính mình.</i>
Câu 2	Nhận biết và thông hiểu	<ul style="list-style-type: none"> - Vì sao tác giả cho rằng phải biết: <i>tôn trọng người khác</i>: + Bởi cuộc đời là muôn mặt và mỗi người có một cuộc sống riêng biệt. + Chẳng có cách sống này là cơ sở để đánh giá cách sống kia. + Mỗi con người đều là một nguyên bản, duy nhất, độc đáo và đáng tôn trọng.
Câu 3	Nhận biết và thông hiểu	<p>Quan điểm mà tác giả trình bày: <i>Con người sinh ra và chết đi đều không theo ý mình. Chúng ta không sinh ra với ngoại hình, tính cách, tài năng hay sự giàu có mà mình muốn chọn lựa. Nhưng chúng ta đều có một cơ hội duy nhất để được là chính mình, cho ta hiểu:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> + Chúng ta luôn luôn có một sự lựa chọn: được là chính mình, sống thật với chính mình + Nhiều người cả đời chỉ chạy theo, học theo, bị áp đặt bởi cách sống, cách nghĩ của người khác + Hãy học cách chấp nhận và không đau khổ dằn vặt về những điều kiện bản thân so với người khác
Câu 4	Vận dụng	<p>Ý nghĩa đích thực của việc lắng nghe lời thì thầm của trái tim?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lắng nghe trái tim: lắng nghe từ chính lòng mình, lắng nghe để hiểu điều bản thân mình mong muốn - Việc lắng nghe chính mình giúp ta đưa ra lựa chọn đúng đắn, phù hợp, sẽ không bao giờ hối hận về những lựa chọn - Lắng nghe trái tim là kim chỉ nam giúp ta không bị sự chi phối bởi những ý kiến, những quan niệm, những lối sống khác

II. LÀM VĂN (7 điểm)

Câu 1 (2 điểm)

Yêu cầu chung về hình thức và kết cấu đoạn văn:

- Xác định đúng vấn đề nghị luận.
- Nêu được quan điểm cá nhân và bàn luận một cách thuyết phục, hợp lí.
- Đảm bảo bố cục: mở – thân – kết, độ dài 200 chữ.
- Lòi văn mạch lạc, lô cuốn, đảm bảo chính tả và quy tắc ngữ pháp.

Yêu cầu nội dung: Có nhiều hướng trình bày ý kiến, sau đây chỉ là một gợi ý:

Câu	Nội dung	Đoạn văn
Giải thích 0.25 điểm	+ Vấn đề + Giải thích	- Sinh ra là một nguyên bản, đừng chết như một bản sao: Mỗi người sinh ra là một bản thể nguyên vẹn, độc đáo và duy nhất. Nhưng cách sống, cách nghĩ, hành động... khiến ta khi ra đi, hoặc vẫn giữ nguyên vẹn sự riêng biệt, hay chỉ là một bản sao bất chước của kẻ khác.
Phân tích/ bình luận 1 điểm	Lý giải	- Mỗi người là một sinh thể riêng biệt độc đáo, với những ưu nhược điểm, với một cá tính, một suy nghĩ độc lập, không giống bất cứ ai. Không thể bắt chước, sao chép hệt kẻ khác - Hiểu chính mình, hài lòng với những gì mình có, để phát huy, để phát triển những khả năng mình có - Giúp ta tránh được những dằn vặt, những so sánh, những suy nghĩ tích cực khi đặt mình với những bản thể khác
Mở rộng 0.25 điểm	Cần có cái nhìn như thế nào?	- Phê phán những người chạy theo thời đại mà đánh mất bản sắc của mình và những người chưa biết cách thể hiện cái riêng của mình. - Tuy nhiên giữ gìn nét riêng không có nghĩa là cố gắng tỏ ra nổi bật, cũng không nên vì cái riêng của mình mà ảnh hưởng đến cái chung của mọi người.
Liên hệ 0.5 điểm	Bài học cho bản thân	- Xác định lối sống đúng đắn để vừa dung hòa với cộng đồng vừa giữ được cá tính của mình. - Sống chân thành – đó chính là cách vừa giữ gìn cái riêng vừa xây đắp các mối quan hệ

Câu 2 (5 điểm)

Yêu cầu chung: 0.5 điểm

- Thí sinh biết kết hợp kiến thức và kỹ năng về dạng bài nghị luận văn học để tạo lập văn bản. Bài viết phải có bố cục rõ ràng, đầy đủ; văn viết có cảm xúc, thể hiện khả năng phân tích, cảm thụ.
- Diễn đạt trôi chảy, đảm bảo tính liên kết; không mắc lỗi chính tả, từ ngữ, ngữ pháp.

Yêu cầu nội dung: 4.5 điểm

ĐỌC HIỂU YÊU CẦU ĐỀ

- Đối tượng chính, trọng tâm kiến thức: Khổ 1, 2 bài thơ *Sóng*
- Dạng bài: Phân tích
- Yêu cầu: Làm bật lên hành trình khát vọng và quyết liệt của sóng và của người phụ nữ muốn vươn mình tới đại dương tình yêu.

KIẾN THỨC	HỆ THỐNG Ý	PHÂN TÍCH CHI TIẾT
CHUNG 0.5 điểm	Khái quát vài nét về tác giả - tác phẩm	<p>- Xuân Quỳnh là nữ thi sĩ xuất hiện nổi bật trên thi đàn văn học những năm tháng chống Mỹ. Chị cũng để lại dấu ấn đậm nét trong dòng thơ tình Việt Nam. Thơ chị là tiếng lòng của một tâm hồn phụ nữ chứa chan tình cảm. Chị dành nhiều tâm huyết cho đề tài tình yêu và là một trong những người viết thơ tình hay nhất ở thời đại chúng ta.</p> <p>- Đọc thơ Xuân Quỳnh ta luôn thấy một trái tim phụ nữ đôn hậu, chân thành, giàu đức hy sinh và lòng vị tha. Và cũng như cánh chuồn trong giông bão, ta còn cảm nhận được một hồn thơ nhạy cảm, nhiều những lo âu, bất an, cũng lắm tha thiết với những khát vọng, day dứt, chấp chới trước cõi đời vốn lắm đắng cay và nhiều những xáo động.</p> <p>- Hoàn cảnh ra đời bài thơ <i>Sóng</i> là vào năm 1967. Đó là những năm tháng dân tộc đang bước vào cuộc kháng chiến chống đế quốc Mỹ và tay sai, là khi thanh niên trai gái ào ào ra trận, trên khắp các bến tàu, sân ga đều diễn ra những “cuộc chia li màu đỏ”, cho nên đặt bài thơ trong hoàn cảnh ấy mới thấy rõ được nỗi khát khao của người con gái trong tình yêu. <i>Sóng</i> được viết trong chuyến đi công tác vùng biển Diêm Điền. Trước khi <i>Sóng</i> ra đời, Xuân Quỳnh đã phải nếm trải những đổ vỡ trong tình yêu. Đây là bài thơ tiêu biểu cho hồn thơ và phong cách thơ Xuân Quỳnh. Tác phẩm được in trong tập <i>Hoa dọc chiến hào</i>.</p>
TRỌNG TÂM 4.0 điểm	Phân tích 3.5 điểm	<p>Khổ 1. Những phát hiện về sóng và về tình yêu (khi soi chiếu trong không gian)</p> <p style="text-align: center;"><i>“Dữ dội và dịu êm Ồn ào và lặng lẽ”</i></p> <p>- Trong hai câu thơ mở đầu tác giả đã sử dụng tới hai cặp tính từ trái nghĩa để miêu tả đặc điểm của sóng biển: “dữ dội – dịu êm”, “ồn ào – lặng lẽ”. Có thể thấy, những đặc điểm tưởng như đối lập lại thống nhất với nhau và luôn tồn tại trong một chỉnh thể là sóng.</p> <p>- Dữ dội đấy nhưng cũng dịu êm đấy. Chợt ồn rồi chợt lặng. Đó là bản tính muôn đời của sóng, một trạng thái động, một vật thể tự nhiên luôn chứa đựng những mâu thuẫn, đối cực trong cùng một hiện tượng. Sóng phức tạp, đa dạng về hình thức, khó hiểu về bản chất.</p>

- Nghệ thuật ẩn dụ ở hai câu đầu là nói lên sắc thái, tâm trạng của người con gái trong tình yêu. Sự phức tạp về hình thức khó hiểu về bản chất của sóng cũng chính là đặc tính đa dạng khó giải thích của người con gái khi yêu: Thoát vui, thoát buồn, thoát cái giận lại yêu thương. Và tình yêu đích thực là như thế, nó xa lạ với những cái phẳng lặng, nhòa nhạt, luôn dâng trào trong cảm xúc, luôn phức tạp và đầy mâu thuẫn. Và có lẽ, bởi chính sự phức tạp, nhiều những đối cực như vậy, nên sóng và cả em cần đi tìm một lời giải, một câu trả lời.

- Bên cạnh đó, ta phát hiện ra sau những ồn ào là sự lặng lẽ, bắt đầu là dữ dội và kết thúc là dịu êm, người phụ nữ trong tình yêu sau những thất thường đó, họ luôn khao khát sự bình yên.

Sông không hiểu nổi mình

Sóng tìm ra tận bể

- Sông và bể là không gian của sóng. Nếu sông chật hẹp, tù túng làm sóng không thể vẫy vùng bởi những giới hạn, nhưng bù lại ở sông, sóng được an toàn, thì bể là không gian mênh mông, nơi sóng được sống đúng với chính nó. Tuy nhiên, sóng đến với bể là nghìn trùng xa cách. Hơn nữa, nơi mênh mông đó cũng chứa đầy những nguy nan, những trắc trở khó lường.

- Hành trình của sóng tìm đến bể là hành trình từ bỏ cái chật hẹp để đến với cái lớn lao, cao rộng. Là phải đối mặt với bao trúc trắc, hiểm họa có thể ập tới.

- Thế nhưng sóng vẫn quyết ra đi, đi tìm lời giải thích cho những câu hỏi, mà sông không thể đáp ứng, không thể lý giải. Đi đến nơi, sóng được thỏa sức vẫy vùng. Sóng là chính mình, sóng cho mình. Hành trình gian nan đó đáng để đánh đổi bởi những điều quý giá trên.

- Trái tim người con gái đang yêu cũng như sóng, không chấp nhận sự tầm thường nhỏ hẹp, luôn vươn tới cái lớn lao có thể đồng cảm, đồng điệu với mình. Nếu trước kia “Rắn nát mặc dầu tay kẻ nặn” (Hồ Xuân Hương) thì bây giờ “Sông không hiểu nổi mình, Sóng tìm ra tận bể”. Thật dứt khoát, thật rõ ràng.

Khổ 2. Những nhận thức về sóng và về tình yêu (khi soi chiếu trong thời gian)

Ôi con sóng ngày xưa

Và ngày sau vẫn thế

- Nghệ thuật đối lập “ngày xưa” – “ngày sau” đã khẳng định sự trường tồn của con sóng. Dù thời gian có nghiệt ngã, có làm hoán đổi, xoay vần rất nhiều điều, thì “con sóng vẫn thế”. Lời thơ như khẳng định vào sự vĩnh hằng của bản tính sóng: lúc ồn ào, khi lặng lẽ, nhưng chẳng bao giờ đứng yên.

		<p><i>Nỗi khát vọng tình yêu</i> <i>Bồi hồi trong ngực trẻ</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Sự trường tồn muôn đời của sóng, bản tính sóng, một thực thể tự nhiên, cũng là sự trường tồn muôn đời của tình yêu, của bản tính của người phụ nữ khi yêu. - Dù là ngày xưa (quá khứ), ngày sau (tương lai) thì con người vẫn luôn khát vọng tình yêu. Soi chiếu bằng điểm nhìn thời gian, Xuân Quỳnh đã nói lên quy luật của cảm xúc mà nhân loại ai cũng sẽ trải, ai cũng luôn khao khát. - Ý thơ “<i>Nỗi khát vọng tình yêu/ Bồi hồi trong ngực trẻ</i>” đem đến cho ta hai ý hiểu, thứ nhất, tình yêu luôn mạnh mẽ trong trái tim mỗi người, nhưng dường như mãnh liệt và da diết hơn đối với người trẻ. Cách hiểu thứ hai là tình yêu đem đến xúc cảm, mang sức mạnh, sự nhớ mong,... vì vậy mà khi yêu, tình yêu khiến người ta như trẻ trung hơn. - Và sóng cũng như tình yêu, sẽ mãi là khát vọng, quy luật muôn đời. Còn biển sẽ còn sóng, còn con người sẽ luôn còn tình yêu, bất chấp thời gian, không gian.
	Bàn luận 0.5 điểm	<p>Khổ 1, 2 đã thể hiện được cuộc hành trình của sóng từ khát khao nhận thức và muốn được thấu hiểu, sóng đã từ bỏ nơi chật chội là sông để đến với nơi đầy hiểm nguy, bất trắc là biển. Nhưng với biển sóng được thấu hiểu, được là chính mình. Tình yêu đích thực cũng vậy, tình yêu đó không thể bị giới hạn, không thể bị ràng buộc, thiếu đi sự thấu hiểu. Thông qua sóng, em hiểu rằng tình yêu đích thực là tình yêu phải vượt đến cái lớn lao.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Và tình yêu đích thực cho em cái khát khao, cái say đắm. Nỗi khát vọng tình yêu sẽ luôn đập, luôn thôi thúc khiến người ta trẻ trung hơn, mạnh mẽ hơn. Điều em sẽ không bao giờ tìm thấy trong một tình yêu tầm thường. - Cuộc đời muôn hình vạn trạng, trăm nẻo ngàn lối, nhưng tình yêu đích thực thì chỉ có một trên đời. Đi tìm cho được tình yêu ấy thật lắm công phu mà gian nan. Nhưng trong tình yêu, người phụ nữ luôn khao khao, luôn nồng nhiệt và dũng cảm đi tới cùng.